

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **I. M.**, zastoupen Mgr. Helenou Pindejovou, advokátkou se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2018, č. j. OAM-1045/ZA-ZA11-K02-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 9. 2019, č. j. 33 Az 12/2018 – 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 5. 2018 žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, ve které namítal, že žalovaný nesprávně vyhodnotil jeho žádost jako snahu o legalizaci pobytu v České republice, a že při hodnocení rizika vzniku vážné újmy nevycházel z aktuálních informací o zemi původu. Krajský soud žalobu neshledal důvodnou, a proto ji v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[2] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, ve které navrhl, aby ho Nejvyšší správní soud zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení. Jako důvod kasační stížnosti uvedl vadu řízení spočívající v tom, že žalovaný porušil zejména § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, a v důsledku nedostatečného zjištění stavu věci a nesprávného posouzení pak došlo minimálně k porušení § 14a zákona o azylu. Krajský soud měl proto napadené rozhodnutí zrušit, nikoliv se ztotožnit se závěry žalovaného.

[3] Stěžovatel ve správním řízení uvedl okolnosti, jimiž odůvodňoval nemožnost svého návratu do země původu (délka předchozího pobytu v ČR, špatná ekonomická situace na Ukrajině, vypálený dům). Žalovaný však tato tvrzení hodnotil pouze z hlediska toho, zda stěžovatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu (v této souvislosti stěžovatel citoval judikaturu týkající se překážek vycestování dle § 91 zákona o azylu). Stěžovatel upozornil na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se možného

porušení čl. 8 Úmluvy v případě vycestování žadatele o mezinárodní ochranu. Odkázal na rozsudek ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, ze kterého vyplývá, že na základě konkrétních okolností věci je nutno posoudit, zda se nejedná o případ, kdy by nepřiměřeným zásahem do rodinného či soukromého života byla již nutnost pouhého vycestování z území ČR. V posuzované věci žalovaný sice uvedl, že stěžovatel měl možnost svůj pobyt legalizovat primárně prostřednictvím zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), pochybil však, pokud se nezabýval otázkou, z jakého důvodu byl stěžovateli ukončen pobyt na území České republiky (k tomu viz rozsudek NSS ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 – 28).

[4] Stěžovatel upozornil, že žalovaný musí při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu vycházet z přesných a aktuálních informací (viz rozsudky NSS ze dne 20. 6. 2016, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, a ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81, atd.). Této povinnosti však v posuzované věci žalovaný nedostál. Tato skutečnost přitom mohla mít dle stěžovatele zásadní vliv na posouzení možného pronásledování z důvodů uvedených v § 12 a zejména na hodnocení splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (k tomu stěžovatel odkázal např. na rozsudek NSS ze dne 24. 2. 2004, č. j. 6 Azs 50/2003 – 896). Dále stěžovatel upozornil na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci C-465/07, *Elgafaji*. Stěžovatel má za to, že kdyby žalovaný postupoval podle § 3 zákona o azylu a v souladu s odlišným rozložením důkazního břemene v rámci azylového řízení, mohlo to mít vliv na odlišné rozhodnutí ve věci samé. Ve správním spisu není obsažen ani jeden dohledatelný zdroj, o který žalovaný správní orgán opírá svůj názor, že stěžovateli nehrozí v případě návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. V tomto ohledu je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné.

[5] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že kasační stížnost není důvodná. Skutečným důvodem podání žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu je jeho snaha o legalizaci pobytu na území ČR a zároveň snaha vyhnout se realizaci správnímu vyhoštění. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná. Jedná se však o věc mezinárodní ochrany, a proto se podle § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“.

[7] Krajský soud dospěl ke správnému závěru, že rozhodnutí žalovaného vychází z dostatečně zjištěného skutkového stavu, který byl ve světle konkrétních okolností případu řádně a správně vyhodnocen. Žalovaný však (stejně jako následně krajský soud) dospěl k závěru, že stěžovatel netvrdil žádné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a či § 14b zákona o azylu.

[8] V souvislosti s odkazem stěžovatele na judikaturu týkající se uplatnění § 91 zákona o azylu, je třeba uvést, že toto ustanovení upravující překážky vycestování bylo s účinností od 1. 9. 2006 zrušeno a nahrazeno institutem doplňkové ochrany stanovené v § 14a a § 14b zákona o azylu. Odkaz na již neúčinné ustanovení tedy nemá na posouzení věci vliv.

[9] Pokud jde o zcela obecný odkaz stěžovatele na možné porušení čl. 8 Úmluvy, Nejvyšší správní soud uvádí, že z judikatury Evropského soudu pro lidská práva vyplývá, že podmínky pro použití tzv. extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou velmi přísné (viz např. usnesení NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 9 Azs 7/2011 – 67). Tyto výjimečné okolnosti nebyly v případě stěžovatele prokázány. Stěžovatel ostatně ani v kasační stížnosti konkrétně neuvedl, jak by jeho případné vycestování zasáhlo do jeho soukromého a rodinného života. Tyto skutečnosti netvrdil ani v žalobě.

[10] Dále stěžovatel namítal, že žalovaný byl při hodnocení jeho žádosti o mezinárodní ochranu povinen posuzovat důvody, pro které mu byl dle zákona o pobytu cizinců ukončen pobyt na území ČR. Tuto námitku stěžovatel uvedl poprvé až v kasační stížnosti, a je tak nutno ji považovat za nepřipustnou dle § 104 odst. 4 s. ř. s. Pro úplnost však lze uvést, že tuto povinnost žalovaného nelze ze stěžovatelem citovaného rozsudku č. j. 5 Azs 7/2012 – 28 (podle něhož byl správní orgán povinen zabývat se mimo jiné možností získání jiného oprávnění k pobytu na území ČR pouze ve specifických okolnostech případu, které však ve věci stěžovatele nebyly naplněny) dovodit.

[11] Kasační soud dále konstatuje, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, kterého stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je poté rozloženo mezi něj a správní orgán. Správní orgán tedy zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vyplývají z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, nebo rozsudky ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41, a ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 - 32). Žalovaný přitom ve svém posouzení věci vycházel právě ze zjištění učiněných v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vyplývaly z výpovědi stěžovatele. Žádné důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, které se stěžovatel zejména dovolává, však neshledal. Stěžovatel sám nijak takové důvody v kasační stížnosti nekonkretizoval.

[12] Krajský soud správně uzavřel, že žalovaný vycházel z přiměřeně aktuálních informací o zemi původu (které též rekapituloval ve svém rozsudku) a postupoval tak v souladu se stěžovatelem odkazovanou judikaturou. Stěžovatel ostatně nijak nespecifikoval, jaké případné aktuální informace o zemi původu nevzali žalovaný a krajský soud v úvahu a jak to mohlo ovlivnit jejich posouzení důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Závěry žalovaného a krajského soudu jsou v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, podle které ozbrojený konflikt probíhá pouze ve východní části Ukrajiny, a v ostatních částech země (stěžovatel naposledy žil v obci N. v Zakarpatské oblasti na západě země) neexistuje skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu v důsledku ozbrojeného konfliktu (viz např. rozsudek NSS ze dne 17. 12. 2015, č. j. 5 Azs 158/2015 - 25, či usnesení ze dne 2. 7. 2019, č. j. 5 Azs 29/2019 - 33).

[13] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje zájmy stěžovatele, a proto není důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Posuzovaná věc se netýká otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou řešeny rozdílně, stejně tak nebyl shledán důvod k judikатурnímu odklonu. Kasační soud rovněž neshledal žádné zásadní pochybení krajského soudu. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení se při odmítnutí kasační stížnosti opírá o § 60 odst. 3, větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. ledna 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu